

Notat om ændret pris- og lønskøn 2025-2029

Sagsnavn: Budget 2026-29

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-24

Skrevet af: Brian Almann Hansen

Forvaltning: Randers Kommune

Dato: 8. august 2025

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2026-2029)

Hvert år opdaterer KL de pris- og lønskøn (PL-skøn), der anvendes ved kommunernes budgetlægning. Randers Kommune følger KL's pris og lønskøn fuldt ud.

I notatet beskrives først ændringen i KL's pris- og lønskøn og dernæst konsekvenserne for hhv. 2025 samt budgetperioden 2026-29. Det samlede resultat inkl. ændringerne på indtægtssiden (via regulering af bloktilskuddet) beskrives til sidst.

Notatet er opdelt i følgende afsnit:

1. KL's ændrede pris- og lønskøn
2. Konsekvenser for Randers Kommune i 2025
3. Konsekvenser for Randers Kommune i 2026-2029
4. Samlet resultat

I. KL's ændrede pris- og lønskøn

Den nye overenskomst (O24) er to-årig og løber fra den 1. april 2024 til den 31. marts 2026. Derfor har KL for årene 2026-2028 foretaget et beregningsteknisk skøn (med udgangspunkt i Finansministeriets seneste skøn).

Nedenstående tabel viser ændringer på både priser og lønninger fra de skøn, der indgik i budget 2025-28 til de aktuelle skøn for 2026-2029:

GI skøn B 25-28 (pct.)	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Løn (basis)	3,66	3,19	3,20	3,20
Priser	2,94	2,94	2,94	2,94
Nyt skøn B 26-29 (pct.)	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Løn (basis)	3,59	2,56	3,00	3,00
Priser	2,60	2,37	2,37	2,37
Forskel	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Løn (basis)	-0,07	-0,63	-0,20	-0,20
Priser	-0,34	-0,57	-0,57	-0,57

Forskelstallene viser, at skønnene for både løn og priser er sænket en del i forhold til de forudsætninger, der var indarbejdet i budget 2025-28.

Nedenfor beskrives nærmere, hvilke konsekvenser ovennævnte ændringer har for Randers Kommunes budget både i 2025 samt budgetperioden 2026-29.

2. Konsekvenser for Randers Kommune i 2025

De nye skøn for PL (jf. ovenfor) er indarbejdet i kommunens økonomisystem, og der er foretaget en beregning over konsekvenserne af de ændrede skøn.

Konsekvenserne for udgiftssiden i kommunens budget er sammenfattet i nedenstående tabel, der både viser de ændrede PL-skøn i pct. og konsekvenserne i mio. kr.:

Art	Tekst	GI PL (pct.)	Nyt PL (pct.)	Udgangspunkt 2025 (mio. kr.)	2025 (nyt PL) (mio. kr.)	Forskel (mio. kr.)
1	Lønninger	3,66	3,59	3.849,6	3.847,0	-2,6
22	Fødevarer	1,19	2,90	36,9	37,5	0,6
23	El og varme	1,42	0,73	64,2	63,8	-0,4
27	Anskaffelser	3,40	2,50	1,7	1,7	0,0
29	Øvrige varekøb	1,02	1,28	141,0	141,4	0,4
40	Tjenesteydelser uden moms	3,49	2,90	483,9	481,2	-2,8
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	2,20	2,50	71,6	71,8	0,2
49	Øvrige tjenesteydelser m.v.	3,49	2,90	314,6	312,8	-1,8
	Øvrige poster (udgifter)			966,1	965,6	-0,5
	Øvrige poster (indtægter)			-672,5	-671,6	1,0
	Statuskonti			-0,9	-0,9	0,0
	I alt			5.256,2	5.250,2	-6,0

*Art 2.3 hedder officielt "Brændsel og drivmidler", men da langt hovedparten vedrører el og varme er denne overskrift anvendt i det følgende.

Som det fremgår af tabellen er den beregnede nettomindreudgift i 2025 på 6,0 mio. kr. bestående af mindreudgifter til løn på 2,6 mio. kr. og mindreudgifter vedrørende priser på de resterende 3,4 mio. kr.

Konsekvenserne i 2025 for de enkelte bevillingsområder fremgår af nedenstående tabel:

Bevillingsområde (mio. kr.)	Løn	Priser	I alt
Administration	-0,193	-0,857	-1,050
Politisk organisation	-0,007	-0,047	-0,054
Børn	-0,391	-0,177	-0,568
Familie	-0,104	-0,308	-0,412
Beskæftigelse	-0,080	-0,115	-0,195
Social (voksen)	-0,238	-0,979	-1,217
Social (barn)	-0,033	-0,124	-0,157
UMT (skat)	-0,084	-0,573	-0,657
UMT (bruger)	-0,005	-0,007	-0,012
Kultur og fritid	-0,056	-0,179	-0,235
Sundhed	-0,059	-0,077	-0,136
Omsorg	-0,763	0,297	-0,466
Landdistrikt	0,000	-0,002	-0,002
Skole	-0,561	-0,170	-0,731
PPR	-0,026	-0,009	-0,035
Erhverv	-0,001	-0,037	-0,038
I alt	-2,601	-3,364	-5,965

(+ angiver merudgift, minus angiver mindreudgift)

De ovennævnte budgetreduktioner er – som en del af grundlaget for budgetforslaget 2026-2029 - forudsat udmøntet på de respektive bevillingsområder i 2025.

De bevillingsmæssige tilretninger sker samlet på centralt niveau under økonomiudvalget i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31/5, hvorfra budgetreduktionerne efterfølgende udmøntes

Samlet resultat vedrørende 2025

Som følge af ovennævnte ændringer i PL-skønnet for 2025 reduceres bloktilskuddet i 2025 med 15,7 mio. kr. Med ovennævnte udgiftsreduktion på 6,0 mio. kr. mangler der således i udgangspunktet finansiering af 9,7 mio. kr.

Nedenstående tabel (der også indgår i budgetopfølgningen pr. 31/5 2025) viser, hvordan ovennævnte 9,7 mio. kr. er forudsat finansieret:

Udgiftssiden	2025
Ændring løn	-2,6
Ændring priser	-3,4
Ændring på udgiftssiden i alt	-6,0
Bloktilskudsændring	15,7
I alt (netto)	9,7
Finansiering	
Nulstilling af central reserve vedr. PL-skøn	-2,3
Reduktion af PL-pulje kollektiv trafik	-7,4
Finansiering i alt	-9,7
Balance	0,0

Den manglende finansiering forudsættes således dækket af en PL-pulje på 2,3 mio. kr. afsat i budget 2025 samt 7,4 mio. kr. der er en del af en pulje vedrørende prisudviklingen for kollektiv trafik, der blev etableret i forbindelse med regnskab 2024¹.

Samlet set er det således en forudsætning i grundlaget for budgetforslaget 2026-2029, at konsekvensen af de ændrede PL-skøn i 2025 kan neutraliseres fuldt ud. Formelt træffes de nødvendige bevillingsmæssige beslutninger herom i forbindelse med byrådets behandling af budgetopfølgningen og forventet regnskab pr. 31/5.

¹ For busdriften blev der i forbindelse med regnskab 2024 vedtaget en ny model for håndtering af økonomiske udsving for at undgå årlige ændringer i serviceniveauet. Som en konsekvens af den nye model er 15 mio. kr. i mindreudgifter på området flyttet til den centrale pris/lønpulje. Mindreudgifterne skyldes, at udgiften til Midttrafik de senere år har varieret en del fra år til år som følge af udsving i prisindekset, som regulerer kontrakter med vognmændene. Dette afspejles i pris/løn fremskrivningen af de kommunale budgetter. Når indekset falder, falder pris/løn fremskrivningen også (og omvendt), dog ikke en til en. Derfor kan en del af den negative midtvejsregulering for pris/løn skøn også udmøntes fra den centrale pris/lønpulje. Konkret kan der udmøntes 7,4 mio. kr. fra det opsparede mindreforbrug vedrørende busdriften.

3. Konsekvenser for Randers Kommune i 2026-2029

Ovennævnte beregninger vedrørende 2025 føres automatisk videre i 2026 og frem.

Nedenfor vises de samlede konsekvenser af de ændrede generelle PL-skøn for årene 2025-29 – opdelt på hhv. løn og priser:

Udgiftssiden (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028	2029
Ændring løn	-2,6	-27,1	-36,0	-45,6	81,8
Ændring priser	-3,4	-7,5	-12,2	-17,1	23,7
Ændring på udgiftssiden i alt	-6,0	-34,6	-48,2	-62,7	105,5

(+ angiver merudgift, minus angiver mindreudgift)

I 2025 kan der som ovenfor beskrevet beregnes samlede mindreudgifter på 6,0 mio. kr. I 2026 er der tale om en beregnet mindreudgift på 34,6 mio. kr. stigende til 62,7 mio. kr. i 2028.

I 2029 er der en beregnet merudgift på 105,5 mio. kr. Årsagen er, at der i budget 2025-28 (selvsagt) ikke er indregnet en PL-stigning til 2029, så her er det den samlede stigning fra 2028 til 2029, der angives, og ikke blot ændringen af tidligere skøn.

4. Samlet resultat (udgiftssiden og indtægtssiden)

Ved en opgørelse af det samlede resultat skal udgiftssiden (jf. ovenstående beskrivelse) sammenholdes med reguleringerne på indtægtssiden. Bloktilskuddet til kommunerne bliver nemlig reguleret som følge af de ændrede PL-skøn.

Det samlede resultat ser ud som følger:

Nettobeløb (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Ændring på udgiftssiden i alt	-34,6	-48,2	-62,7	105,5
Bloktilskudsændring	49,0	68,0	87,3	-77,8
I alt (netto)	14,3	19,8	24,6	27,7

(+ angiver merudgift, minus angiver mindreudgift)

Tabellen viser, at udgifterne i 2026 kan reduceres med 34,6 mio. kr. mens bloktilskuddet reduceres med 49,0 mio. kr. – hvilket giver en manko på 14,3 mio. kr. som i de efterfølgende år er stigende og udgør i alt 27,7 mio. kr. i 2029.

En af årsagerne til mankoen er, at Randers Kommune har en udgiftsandel på service, der er lavere end andelen af folketallet. For alle kommuner hvor dette er tilfældet, vil faldende PL som udgangspunkt betyde et tab, fordi udgifterne ikke kan reduceres lige så meget, som bloktilskuddet bliver reduceret – der er ganske enkelt et mindre budget at tage reduktionen fra.

Når PL stiger vil det omvendt betyde en merindtægt for Randers Kommune. Som eksempel kan nævnes budget 2024-27, hvor en forhøjet PL-regulering gav beregnede merindtægter på 23,7 mio. kr. i 2024 stigende til 56,2 mio. kr. i 2027. Disse merindtægter indgik således i finansieringen af budget 2024-27.

Set i lyset af de seneste års relativt store udsving i skønnene, bør det fremadrettet tilstræbes, at beregnede merindtægter som følge af stigende PL-skøn (eller en væsentlig del heraf) reserveres i en central pulje til at imødegå mindreindtægter ved faldende PL i efterfølgende år.

Trepartsaftalen blev i udgangspunktet udmøntet fuldt ud i forbindelse med budget 2025-28. Tilbage refterer dog en pulje til fleksibel og bæredygtig løndannelse på 11,3 mio. kr. i 2026 og frem². Puljen kan først udmøntes i forlængelse af den kommende overenskomst for 2026.

² Midlerne er målrettet bæredygtig og fleksibel løndannelse, herunder lokalløn, rekrutteringspuljer og organisationspuljer. Den bæredygtige og fleksible løndannelse skal have særlig fokus på at understøtte tilpasning til markedsforhold på arbejdsmarkedet og til samfundsudviklingen, herunder afhjælpe strukturelle rekrutteringsudfordringer nationalt og lokalt.